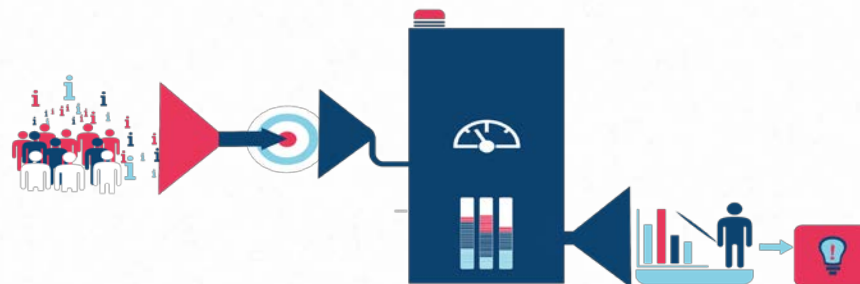

Sisältö

Tavoite, kutsu ja osallistuminen	3
Osallistumispolku	4
Osallistujien taustatiedot	5
Taiteen tulevaisuuden suunta	8
Tärkeimmiksi arvioidut muutostekijät	11
Tulevaisuuden haasteissa kaivattu apu	14
Tulevaisuuden näkymät ja taitelijan asema Suomessa	20
Yhteenveto	27

Tavoite, kutsuminen ja osallistuminen

Tavoite:

Tutkia taiteen ja sen toimintaympäristön muutoksia ja niistä seuraavia muutostarpeita

Kutsuminen:

Sähköpostit, uutiskirjeet, sosiaalinen media

Osallistumiseen käytetty aika per osallistunut:
30 min

Osallistumisaika:
21.12.2017 →
26.1.2018

Osallistumisia yhteensä:
2895

Osallistumispolku

Millaisia muutoksia taiteessa ja taiteentoimintaympäristössä tapahtuu vuoteen 2025 mennessä?

(1558 vastausta)

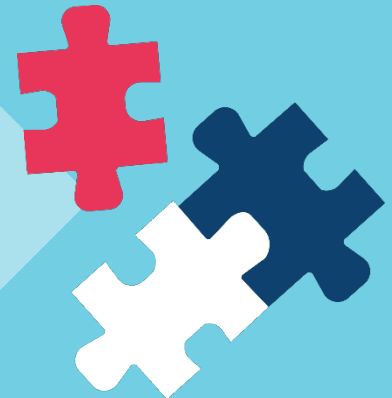
Mitkä muutostekijöistä ovat kaikista merkittävimpiä?
Minkälaista tukea muutoksessa tarvitaan?

(1603 kommenttia)

Kuinka valoisana näet oman tulevaisuutesi / taiteen tulevaisuuden?

(633 perustelua)

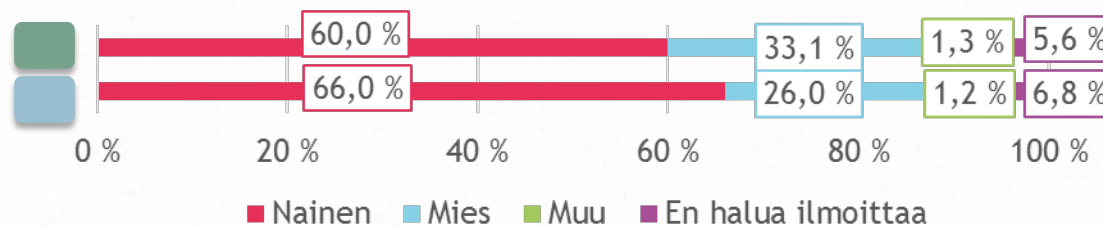

Miten taideorganisaatioita tulisi kehittää?
(423 kommenttia)
Taitelijan asema Suomessa.
(592 perustelua)
Terveiset työryhmälle.
(440 vastausta)

Osallistujat

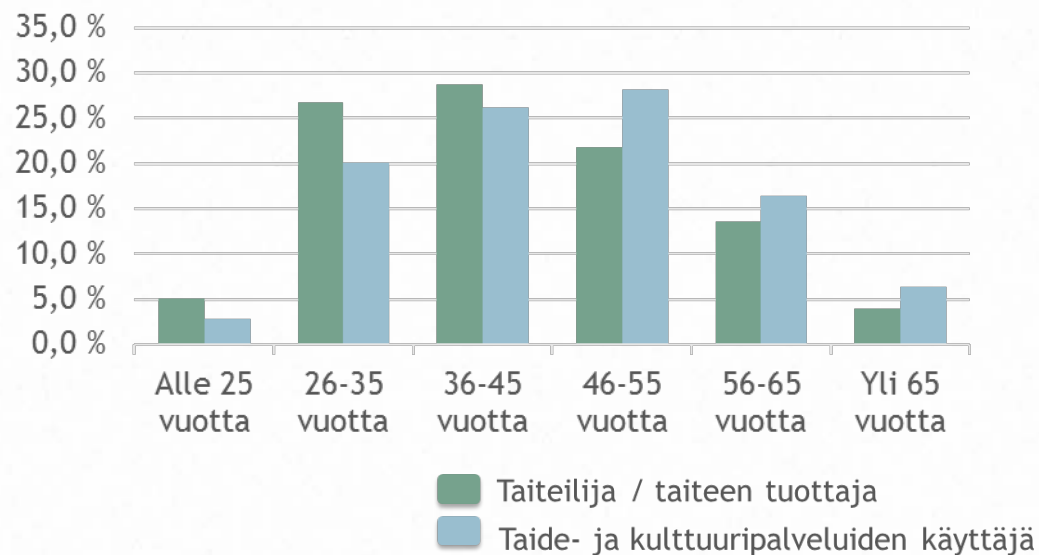
Sukupuoli

		
Nainen	1281	445
Mies	707	175
Muu	28	8
En halua ilmoittaa	120	46

Ikä

		
Alle 25 vuotta	107	19
26-35 vuotta	566	135
36-45 vuotta	608	176
46-55 vuotta	479	190
56-65 vuotta	288	111
Yli 65 vuotta	87	43

Osallistujat

Top 10 kunnat

Taiteilija / taiteen tuottaja

Helsinki	788	37 %
Tampere	181	8 %
Turku	132	6 %
Oulu	98	5 %
Espoo	77	4 %
Lahti	68	3 %
Vantaa	46	2 %
Rovaniemi	44	2 %
Ulkomailla	39	2 %
Jyväskylä	34	2 %

Taide- ja kulttuuripalveluiden käyttäjä

Helsinki	238	35 %
Tampere	41	6 %
Espoo	38	6 %
Oulu	25	4 %
Turku	22	3 %
Vantaa	17	3 %
Joensuu	16	2 %
Jyväskylä	15	2 %
Ulkomailla	12	2 %
Rovaniemi	12	2 %

- Taiteilija / taiteen tuottaja
- Taide- ja kulttuuripalveluiden käyttäjä

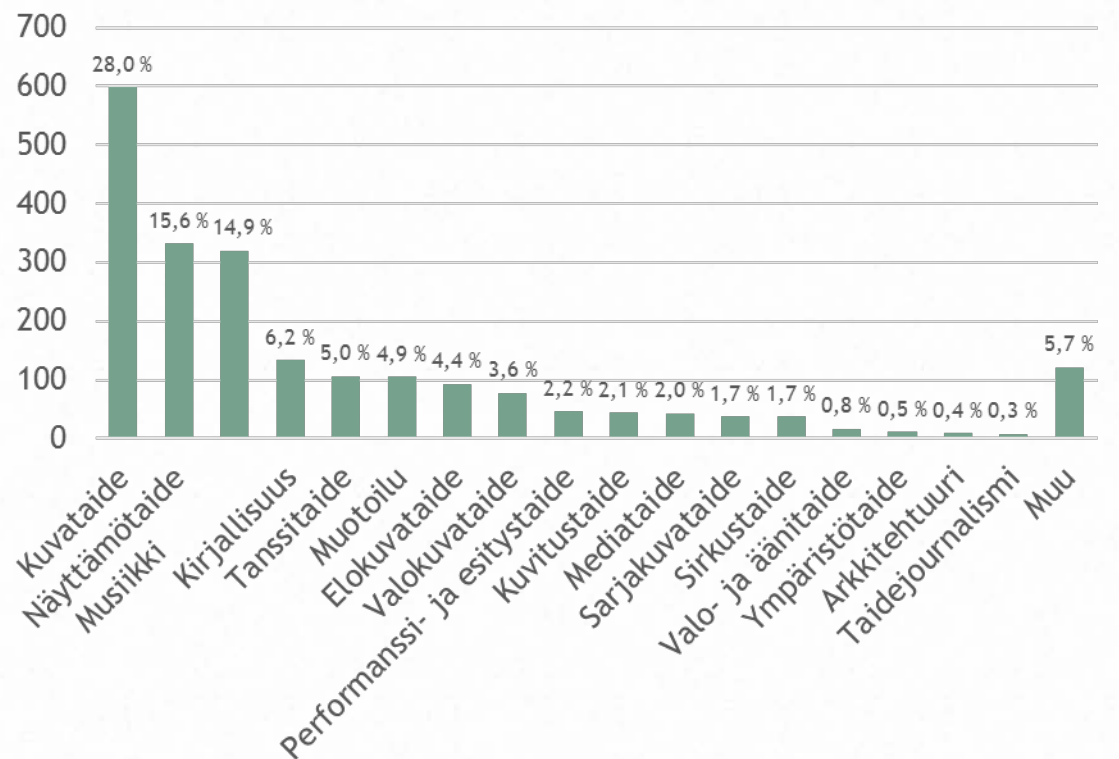
Osallistujat

Taiteilijat ja taiteen tuottajat

Taiteenaloittain

Kuvataide	598
Näyttämötaide	332
Musiikki	319
Kirjallisuus	133
Tanssitaide	106
Muotoilu	105
Elokuvataide	93
Valokuvataide	77
Performanssi- ja esitystaide	46
Kuvitustaide	44
Mediataide	43
Sarjakuvataide	37
Sirkustaide	37
Valo- ja äänitaide	17
Ympäristötaide	11
Arkkitehtuuri	9
Taidejournalismi	7
Muu	121

■ Taiteilija / taiteen tuottaja
■ Taide- ja kulttuuripalveluiden käyttäjä

Taiteen tulevaisuuden suunta

Taiteen tulevaisuuden suunta

Vuonna 2025 taiteen kenttää hallitsee uuden aallon taiteilijoiden sukupolvi joka brändää itsensä jo uransa alkuvaiheessa. Taiteilijoilla on kansainväliseen tiedottamiseen sopivat viestintäkanavat sekä nettisivut. Heidän teoksiaan myydään kansainvälisten teosvälityspalveluiden kautta ja he kaikki käyttävät manageripalveluja.

Digitalisaatio tuo uusia ja helppoja mahdollisuuksia välittää tietoa omasta työstään ja näin kansainvälistyminen tulee lisääntymään.

Vuonna 2025 taiteilijuus näkyy enemmän massamedioissa. Uutisten ohessa ennen urheilu-uutisia nähdään kulttuuri- ja taideuutiset. Kulttuuri, taide ja kokemukset tulevat kansalaisille entistä tärkeämmäksi. Taiteilijat puhuvat avoimesti taiteestaan ja ajatuksistaan yhteiskunnasta ja ovat merkittäviä mielipidevaikuttajia.

Monikaan taiteilijoista ei toimi yrittäjänä. Vuonna 2025 Suomeen on noussut taiteilijaosuuskuntia, jotka ovat palkanneet itselleen managerin toiminnanjohtajakseen. Työryhmistä koostetut taiteilijat tekevät suuria taiteen näyttelyitä tai esityskiertueita sekä kiertävät aktiivisesti messuja maailmalla.

Median aktivoitumisen kautta syntyy myös uusia yleisösuhteita. Useammat ihmiset löytävät lähistöllä tapahtuvat taide- ja kulttuuritapahtumat ja tunnistavat taiteilijat.

Taiteen tulevaisuuden suunta

- **Asenteiden muutos**
- **Taiteen monialaisuus**
- **Digitalisaation hyödyntäminen**
- **Yhteistyö ja verkostoituminen**
- **Kansainvälistymisen tukeminen**
- **Maantieteellinen saavutettavuus**
- **Taide näkyy arjessa**

- Digitalisaatio helpottaa ja tukee kansainvälistymistä - erityisesti verkostojen luomista ja markkinointia
- Liiketoimintaosaamista ja kielitaitoja opiskellaan enemmän taideoppilaitoksissa
- Ammattitaitoinen taiteenvälittäjäporras kehittyy
- Taide tulee ulos instituutioista ja lähemmäs ihmistä - kaupunkikulttuuri nousee ja kasvattaa kaupunkien vetovoimaisuutta
- Taideorganisaatioita tekevät entistä enemmän yhteistyötä toistensa sekä muiden toimijoiden kanssa
- Valtavirtamedia huomio taidetta yhä etenevässä määrin ja näin ollen lisää taide ja kulttuuripalveluiden käyttäjien määrää

10 tärkeimmäksi arvioitua muutostekijää

Taiteilija / taiteen tuottaja

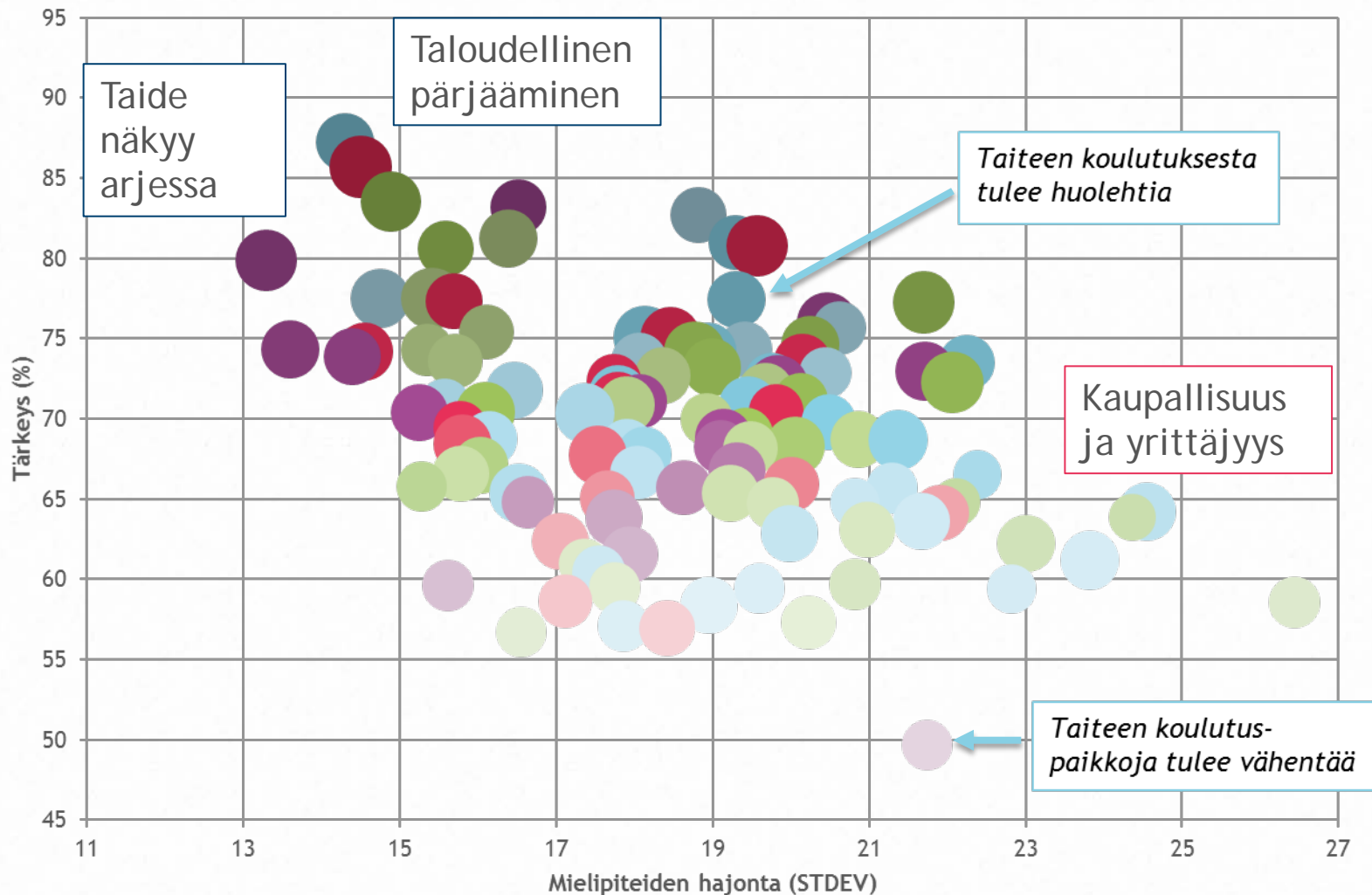
1. Taide on oikea ammatti
2. Taloudellinen pärjääminen
3. Taiteella on oma arvo joka säilyy
4. Taiteilijuus ja perustulo
5. Taide näkyy arjessa
6. Taide osaksi jokaisen elämää
7. Monimuotoinen taide
8. Perustulo antaa mahdollisuuden tuottaa taidetta
9. Taiteen itseisarvo ja tekijänoikeudet ovat uhattuina
10. Taidetta näkyviin

Taide- ja kulttuuripalveluiden käyttäjä

1. Taiteen tulee olla näkyvämpi osa yhteiskuntaa
2. Taiteen hyvinvointia lisäävä vaikutus on tunnustettava!
3. Kaikille kouluasteille lisää taide- ja kulttuurikasvatusta
4. Satsaaminen koulutukseen ja kasvatukseen.
5. Taiteen rooli luovuuden lähteenä kasvaa
6. Peruspalveluiden on säilyttävä
7. Moninaisuus, taide ja sivistys keskiössä
8. Monimuotoisuus
9. Taide ja perusopetus
10. Taiteen arvostus takaisin

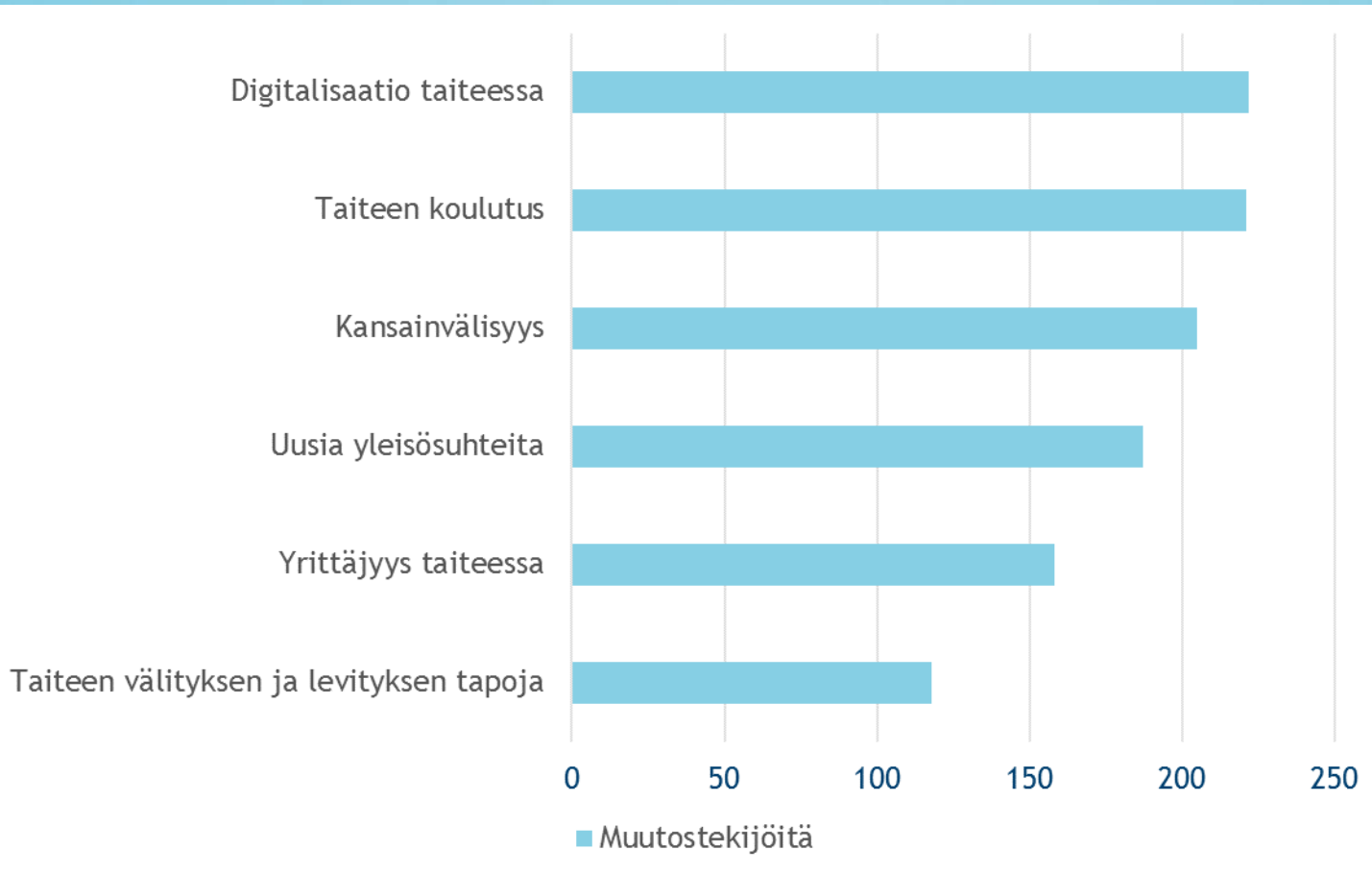
Taiteen näkyminen arjessa ja taiteilijoiden toimeentulo nousevat tärkeimmiksi

- Yrittäjyys ja kaupallisuus jakavat mielipiteitä

Digitalisaatio ja kasvava kansainvälisyys

tulevat muuttamaan merkittävästi taidetta ja toimintaympäristöä

Minkälaisia muutoksia näet taiteessa ja taiteen toimintaympäristössä vuoteen 2025 mennessä??

Asteikko kertoo, kuinka monta kertaa ko. teema on mainittu aineistossa.

Digitalisaatio taiteessa

Digitalisaatio nähdään tulevaisuudessa mahdollisuutena, mutta myös uhkana. Digitalisaatio tuo uusia taiteen välityksen ja levityksen tapoja ja mahdollistaa uusia yleisösuhteita. Paikasta riippumaton monialainen ja monikansallinen yhteistyö on entistä helpompaa. Pahimpana uhkana nähdään digitalisaation leikkaavan taiteilijoiden toimeentuloa.

Minkälaista tukea muutoksessa tarvitaan?

- Digitaalisen sisällön arvonlisäverokannan tarkistus
- Valtion tukema verkkoalusta helpottamaan taitelijoiden, käyttäjien ja rahoittajien kohtaamista
- Tukea ja koulutuksia, kuinka taiteilijat voisivat hyödyntää digitalisaatiota
- Tekijänoikeuksista huolehtiminen

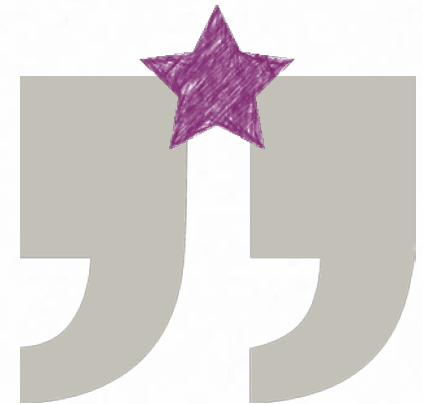
Vain harva taiteilija ymmärtää digitaalisuuden potentiaalin oman toimeentulonsa edistämisessä.

Taidealojen koulutus

Taidealojen koulutusta tulisi monipuolistaa entisestään. Koulutukseen tulisi sisällyttää yhä etenevissä määrin yrittäjyys- ja työelämätaitoja. Kieltenopintoja lisätään ja kansainvälistymisjaksoihin rohkaistaan.

Minkälaista tukea muutoksessa tarvitaan?

- Aloituspaikkojen säilyttäminen entisellään
- Enemmän kielten ja eri kulttuurien opetusta taideoppilaitoksissa
- Liiketoiminnan ja taiteen mahdollistavan tekemisen opettaminen taideoppilaitoksissa
- Digitalisaation tuomien uusien mahdollisuuksien huomioiminen koulutustarjonnassa

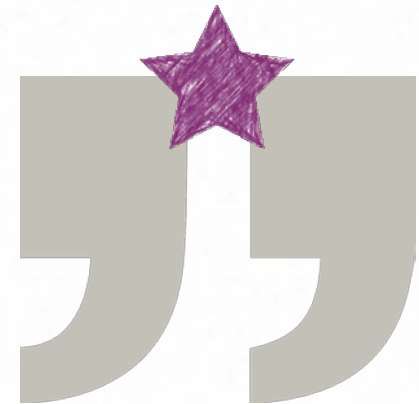
Taidealan koulutuksen tulee jatkossakin panostaa paitsi korkeaan laatuun myös monialaisuuteen.

Kansainvälisyys

Kansainvälistyminen nähdään tärkeänä, erityisesti Suomen rajallisen koon takia. Kansainvälinen verkostoituminen nostaa yhä etenevissä määrin merkitystä - kaivataan tukea jo opiskeluvaiheessa. Tarvitaan pitkäaikaisia ohjelmia ja valtion instituutioita tukemaan kansainvälisten verkostojen luomista ja taidevaihtoa. Digitalisaatio luo alustan matalan kynnyksen verkostoitumiseen.

Minkälaista tukea muutoksessa tarvitaan?

- Apurahoitusta kansainvälistymisen tukemiseen
- Pitkäaikaisia ohjelmia taiteen viennin ja kansainvälistymisen tukemiseksi
- Residenssiohjelmien ja residenssivaihtojen lisääminen
- Käännöskirjallisuuden tukeminen

Omalta osaltani olen rakentanut yhteisölliset ja kansainväliset suhteet vailla tukiverkostoja tai niiden rooli on ollut vähäistä. Jos omia toimintatapoja en olisi rakentanut itse en olisi myöskään pystynyt ammatissani toimimaan.

Uusia yleisösuhteita

Taide muuttuu entistä osallistavammaksi. Taitelijoiden merkitys sosiaali- ja terveystalveissa ja työelämän kehittämisessä luo enemmän kohtaamisia ihmisten kanssa, jotka eivät ole aktiivisia taiteen ja kulttuurin kuluttajia omassa elämässään. Taiteen elitistinen imago murenee.

Minkälaisista tukea muutoksessa tarvitaan?

- Palvelumuotoilulähtöinen ajattelutapa käyttöön taide- ja kulttuuriorganisaatioissa
- Monialainen taiteen perusopetus kasvattaa taiteen arvostusta ja uusia kulttuuripalveluiden käyttäjiä
- Hankkeita taiteilijoiden ja muiden toimialojen yhteistyön ja kohtaamisten edistämiseen
- Lasten ja nuorten taide ja kulttuuriharrastusten tukeminen

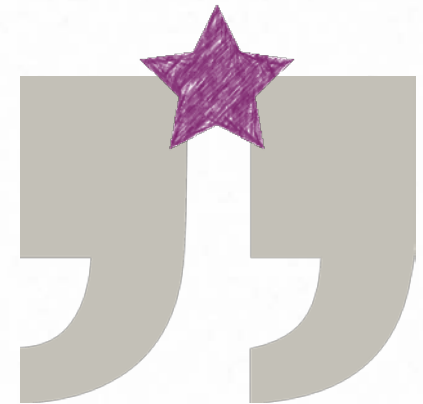
Yleisösuhte muuttuu kun taide on soluttautunut arkisiin ympäristöihin. Ymmärrys taiteesta muuttuu "tämäkin on taidetta", kun taidekokemus ei tapahdu vain taiteen omissa tiloissa.

Yrittäjyys

Yrittäjyys jakaa hyvin paljon mielipiteitä. Yrittäjyyttä sanana pidetään kirosanana, mutta moni kokee yrittäjyyden juuri mahdollistavan oman taiteellisen vapauden. Haasteena yrittäjyydessä koetaan taloudellinen epävarmuus ja itse tekemisestä irrallinen työ ja ajankäyttö. Tulevaisuuden mahdollisuutena nähdään taitelijaosuuskunnat, joita vetää ammattimainen toiminnanjohtaja.

Minkälaista tukea muutoksessa tarvitaan?

- Tuki asennemuutokseen
- Yrittäjyyspalveluille enemmän tietoa ja tukea taiteilijoiden yrittäjyydestä
- Perinteinen yrittäjyys haastavaa ja epävarmaa pienille toimijoille - vaihtoehdoksi kevytyrittäjyys tai perustulo

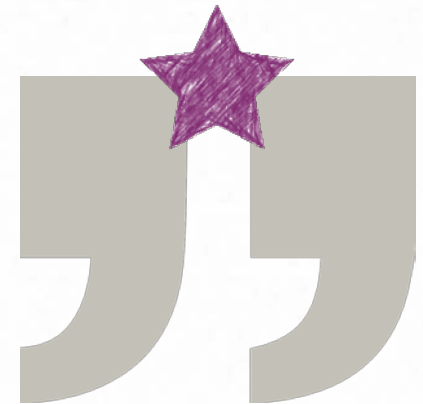
Ryhdyin yrittäjäksi, koska suuren tilaustyön yhteydessä sanottiin, että niin on tehtävä. Ei se mitään, yrittäjyys on ihan OK, eikä se taiteen kentän kehittämisessä ole mikään erityinen asia, ainakaan ongelma.

Taiteen välityksen ja levityksen tapoja

Taide tulee yhä lähemmäksi jokaisen ihmisen arkipäivää. Taide näkyy ja kuuluu niin kaupunkiympäristössä, kuin työpaikoilla. Taide saa enemmän näkyvyyttä valtamedioissa ja herättää näin yhä enemmän suuremman yleisön huomiota. Taidetta löydetään digitaalisten alustojen avulla ja ostamista tuetaan verohelpotuksin.

Minkälaista tukea muutoksessa tarvitaan?

- Taidelainaamotoiminnan tukeminen
- Verotuksen muutos tukemaan yritysysteistyötä ja sponsorointia, mutta myös yksityishenkilöiden taide- ja kulttuuripalveluiden käyttöä
- Välittäjäportaiden tukeminen
- Prosenttiperiaate käyttöön kaikessa rakentamisessa ja sosiaali- ja terveystoiminnassa
- Esittävän taiteen levitykseen mallia Riksteaternista

Lähtötulevaisuudessa taide leviää varmasti museoiden ja gallerioiden ja konserttisalien ulkopuolellakin. Mutta myös siellä. Yleisö tavoittaa taideteokset toivottavasti julkisissa tiloissa, omilla koneillaan ja ryhmissä esimerkiksi kouluissa.

Kuinka valoisana näet oman taiteellisen / ammattillisen tulevaisuutesi?

Kuinka valoisana näet oman taiteellisen / ammatillisen tulevaisuutesi?

11,2%

37,6%

29,5%

15,1%

6,6%

Kuinka valoisana näet taiteen tulevaisuuden?

11,0%

44,0%

29,6%

11,0%

5,5%

■ Taiteilija / taiteen tuottaja
■ Taide- ja kulttuuripalveluiden käyttäjä

Kuinka valoisana näet oman taiteellisen / ammattillisen tulevaisuutesi?

	N					
Kaikki	562	11 %	38 %	30 %	15 %	6 %
Kuvataide	185	10 %	26 %	31 %	22 %	10 %
Näyttämötaide	78	12 %	51 %	22 %	8 %	8 %
Musiikki	62	16 %	44 %	27 %	13 %	0 %
Tanssitaide	37	5 %	51 %	32 %	8 %	3 %
Kirjallisuus	35	9 %	31 %	40 %	17 %	3 %
Elokuvataide	32	16 %	31 %	38 %	13 %	3 %
Valokuvataide	19	5 %	42 %	32 %	11 %	11 %
Muotoilu	18	17 %	44 %	28 %	11 %	0 %
Kuvitustaide	11	0 %	64 %	27 %	0 %	9 %
Performanssi- ja esitystaide	9	11 %	44 %	33 %	11 %	0 %
Sarjakuvataide	8	25 %	13 %	38 %	13 %	13 %
Sirkustaide	7	14 %	29 %	43 %	14 %	0 %
Mediataide	5	20 %	20 %	60 %	0 %	0 %
Ympäristötaide	5	0 %	40 %	0 %	20 %	40 %

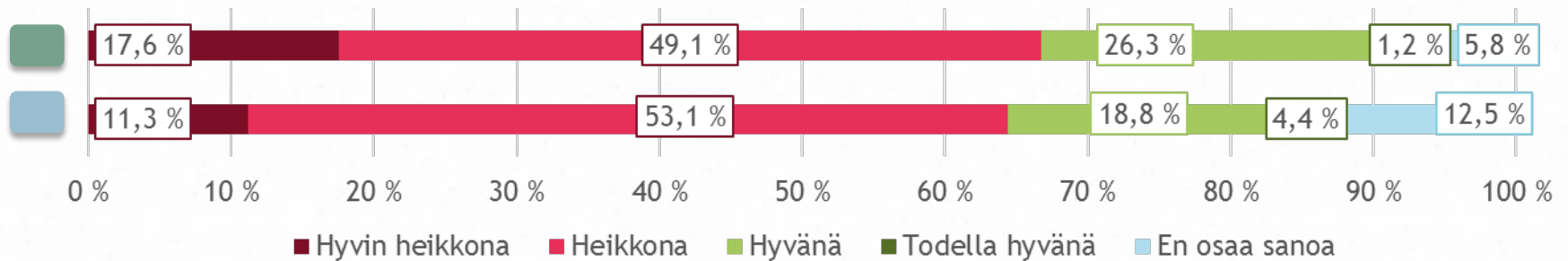
Kuinka valoisana näet oman taiteellisen / ammatillisen tulevaisuutesi?

”Mahdollisuudet saada taidetta esille on ihan hyvät, mutta tulot uran alkuvaiheessa aivan olemattomat. Pitkäjänteinen ja korkeaprofiilinen työskentely on mahdotonta; projektit joutuu toteuttamaan minimibudjetilla ja näyttelypaikat valitsemaan edullisuuden ei suinkaan sopivuuden mukaan”

”Vaikka mahdollisuudet ovat paremmat kuin joitain vuosia sitten, kilpailu on myös kovempaa ja entistä harvempi ihminen ja yhteisö, mm. museot ja galleriat haluavat maksaa taiteilijoille.”

”Taide on ollut olemassa yhtä kauan kuin ihminen. Se on perusta ihmisenä olemiselle, ja Suomen valtio tunnistaa verrattain hyvin taiteen mahdollisuudet muihin EU-maihin verrattuna.”

Minkälaisena koet taiteilijan aseman Suomessa?

”Vaikka kansainvälisesti ajatellen taiteilijana työskentely Suomessa on helppoa, niin suomalaisessa yhteiskunnassa taiteilijan asema on kahtiajakoinen: toisaalta menestyneitä taiteilijoita arvostetaan suomalaisen kulttuurin sankareina, mutta toisaalta taiteilijoita pidetään yhteiskunnan elätteinä. Taiteilijoita voisi ajatella suomalaisen kulttuuri startup-yrityksinä, joihin kannattaa kaataa rahaa (tervetuloa enkelisijoittajat) ja toivoa parasta. Toiset onnistuvat, jotkut loistavasti ja toisista ei tule sen kummempaa, mutta kaikki ostavat marketista ruokaa ja maksavat veronsa. Ilman tiheää aluskasvustoa ei tule huippujakaan.”

■ Taiteilija / taiteen tuottaja
■ Taide- ja kulttuuripalveluiden käyttäjä

Kuinka paljon olet valmis käyttämään rahaa vuodessa kulttuuriin?

Keskiarvo: 1330€

Mediaani: 650€

" Käytän aina mahdollisuuksien mukaan myös omaa rahaani, mutta mieluiten maksan kulttuurista verojen muodossa ja niin, että silloin valtio tukee taidetta. "

" Paljonkin yhteenlaskettuna, mutta per käynti kerta mieluiten alle 20e. "

" En ajattele taidetta rahana "

Kuinka taidealojen organisaatioita tulisi kehittää

- Yhteistyön lisääminen ja monialaisuus
- Organisaatioiden keskittämistä - tarvitaan vahvoja toimijoita
- Tuottajat ja taiteilijat saman katon alle
- Kulttuurilaitosten ja organisaatioiden verkoston tiheyden tarkastus
- Taiteenalojen tasavertaistaminen
- "Poistaa liian suuri aloituskynnys"
- Jatkuvuutta rahoitukseen ja näin toiminnan kehittämiseen ja uusiin kokeiluihin

Terveisiä taide- ja taiteilijapoliittiselle työryhmälle

"On hienoa, että tällainen selvitys tehdään. Suomessa on todella paljon hyviä asioita taiteen kentällä. Taiteilijoiden taloudellisen pärjäämisen mahdollistaminen mm. perustulon käyttönotolla ja uudistamalla taiteilijoiden rahoitusta olisi hyvä asia Suomelle. Taiteilijat haluavat antaa oman panoksensa tälle maalle - täysillä. Siispä kiitos teille, jos ja kun viette tämän tärkeän asian finaaliin."

"Tällainen kyselykin on typerä ja sotii taiteen periaatetta vastaan."

"The idea of creating such a group is wonderful! I Sincerely thank you for your work and your efforts to keep arts alive and well in these uncertain times. Paljon kiitoksia!"

"Tehkää taidepolitiikasta kiinnostava puheenaihe, aktivoikaa ihmisiä ja ennen kaikkea niitä kansanedustajia, jotka eivät tiedä näistä asioista mitään."

" Erilaisia tapoja tehdä taidetta on monia ja niiden eri tapojen tunnistaminen ja arvostaminen tasa-arvoisesti on mielestäni tärkeää. Onnea ja menestystä työhönne!"

Yhteenvetoa tuloksista

- Verkkoaiivoriivessä käydyn keskustelun sävy on hyvin kahtiajakoinen - osa vastaajista on hyvinkin negatiivisia, mutta osa näkee taiteessa ja taiteen toimintaympäristössä useita uusia mahdollisuuksia
- Taitelijoiden toimeentulo herättää paljon keskustelua - useat vastaajat nostavat perustulon ja taitelijapalkan esiin, yritysyhteistyön edistämiseksi nähdään mahdollisuuksia toimeentulokysymyksissä, mutta sen myös pelätään haastavaan taiteen autonomisuuden
- Yhteistyöstä uskotaan saavutettavan uutta voimaa, järkevämpiä toimintatapoja ja terveempää toimintakulttuuria
- Kriittisimmät haasteet taiteen kannalta liittyvät toimeentuloon, taiteen autonomisuuteen, taiteen levitykseen ja taide- ja kulttuuripalveluiden vetovoimaan

